

Asko Ensemble

Amsterdam

Beurs van Berlage

maandag 6 juni 1988

21.00 uur

Dit concert is mede mogelijk gemaakt door het Ministerie van W.V.C./
Internationale Betrekkingen en The British Council en vindt plaats
in het kader van de manifestatie Willem III & Mary.

dirigent Richard Bernas

Asko Ensemble

Sarah Jane Morris zang

Oliver Knussen

Coursing; Etude I (1979/1981)

Robert Saxton

The Sentinel of the Rainbow (1983/1984)

Simon Bainbridge

Metamorphosis (1988) première

opdracht Holland Festival/Aldeburgh Festival

PAUZE

Steve Martland

Glad Day (1988) première

opdracht Fonds voor de Scheppende Toonkunst

Colin Matthews

Suns Dance (1984/1985)

Robert Saxton

Robert Saxton werd geboren in Londen op 8 oktober 1953. Vanaf zijn negende jaar correspondeerde hij met Benjamin Britten over componeren en toen hij twaalf was schreef hij reeds een opera (over Assepoester). In 1970 begon hij compositie te studeren bij Elisabeth Lutyens en later studeerde bij Robin Holloway (in Cambridge) en bij Robert Sherlaw Johnson (in Oxford). Saxton volgde voorts lessen bij Luciano Berio. In 1975 won hij de eerste prijs in de Gaudeamus Muziekweek voor *What does the song hope for?* (1974).

Saxton maakte een opvallend debuut met de *Ritornelli and Intermezzi* (1972) voor piano. De vloeiende decoratieve patronen in dat stuk werden tot op zekere hoogte karakteristiek voor zijn werk in de zeventiger jaren. Zijn stijl was daardoor niet "typisch Engels" en leek veeleer te worden beïnvloed door de Franse avant-garde, met name door Boulez. Hoewel hij diens invloed op zijn werk niet ontkent, vindt Saxton zijn eigen werk zeker niet Frans in de methode van componeren.

Saxton zegt zeer geïnteresseerd te zijn in de manier waarop de Amerikaanse componist Elliott Carter de grote lijnen in zijn muziek tot uiting brengt. Harmoniek en ritme hebben in Carters werk, naar zijn smaak, een duidelijke richting, heel simpel van aard en toch zeer complex in detail. Carter had daarom op het werk van Saxton grote invloed. Saxton realiseerde zich dat wat hem bezighield niet de oppervlakkige *klank* van muziek was, maar hoe

processen binnen de muziek feitelijk werken.

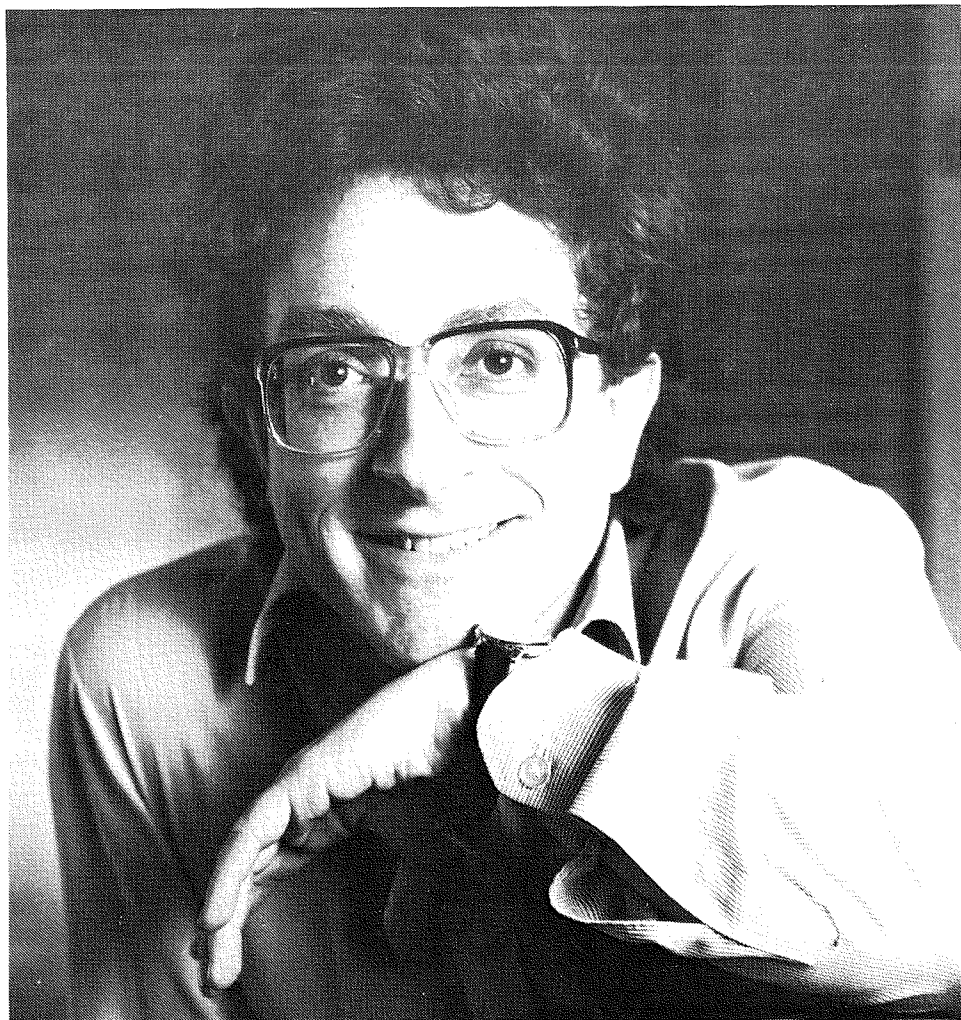
Inmiddels lijkt Saxton zijn eigen stijl te hebben gevonden. Deze wordt vooral gekenmerkt door harmonische ontwikkeling met daarbinnen grote aandacht voor instrumentale kleur. Recentelijk componeerde Saxton onder meer een kamersymfonie met als ondertitel *The Circles of Light* (1985/1986), een orkestwerk getiteld *In the Beginning* (1987) en een stuk voor dubbelkoor *I will awake the Dawn* (1986/1987). Saxton werkt nu aan een koperkwintet en aan een compositie voor het English Chamber Orchestra. Zijn werk wordt uitgegeven door Chester Music.

The Sentinel of the Rainbow

voor fluit/piccolo/altfluit, bes-klarinet/es-klarinet/basklarinet, slagwerk, viool/altviool, cello, piano

De titel van dit stuk verwijst naar Heimdall, een figuur uit de Teutoonse mythologie. Deze was de god van het Licht en bewaker van de goden in het Walhalla. Hij stond op wacht bij *Bifröst*, de Regenboog, de brug tussen de verblijfplaats van de mensen en die van de goden. Hij kon 's nachts even makkelijk zien als overdag en had een trompet die je over de hele aarde kon horen.

The Sentinel of the Rainbow begint met een hoge noot in een bepaalde ritmische figuratie die gedurende het hele stuk (in

diminutie en augmentatie) een belangrijke rol blijft spelen. Langzaam ontstaat hieruit een stijgende, zich versnellende melodische beweging, die plotseling wordt afgebroken. Het hele stuk wordt gekenmerkt door een aaneenschakeling van dergelijke niet-symmetrische spanningsbogen. Aan het einde komt het begin van het stuk weer terug, Heimdall's rol weer-

spiegelend als symbool van alles dat nieuw geboren wordt.

The Sentinel of the Rainbow werd gecomponeerd voor de Fires of London en door hen voor het eerst uitgevoerd op 24 oktober 1984. De opdracht kwam tot stand met een subsidie van het Arts Council of Great Britain.

Steve Martland

Steve Martland werd geboren in 1959 in Liverpool, waar hij tot 1981 muziek studeerde aan de universiteit. De Mendelssohn Scholarship stelde hem in 1982 in staat te gaan studeren bij Louis Andriessen aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag, waar hij in 1985 afstudeerde. Martland studeerde tevens aan het Berkshire Music Centre in Tanglewood bij Gunther Schuller.

Martland geeft er de voorkeur aan te werken buiten de klassieke muziektraditie. Hij componeerde ondermeer

Shoulder to Shoulder voor Orkest De Volharding, *Remix* voor het Maarten Altena Octet en *Drill* voor de pianisten Gerard Bouwhuis en Cees van Zeeland. In Engeland werkte Martland onder meer met de band Test Department aan een multimedia-project voor BBC-televisie. Zijn grootschalige compositie *Babi Yar* werd in 1985 voor het eerst uitgevoerd door de Royal Liverpool Philharmonic en de St. Louis Symphony Orchestra. Het werk van Martland wordt uitgegeven door Schott.

Glad Day

voor zangeres, basklarinet, saxofoon, hoorn, trompet, trombone, synthesizer, slagwerk en drums, twee violen, altviool, cello en basgitaar.

"Albion rose from where he'd laboured at the Mill with Slaves/Giving himself for the Nations he danced the dance of Eternal Death". William Blake schreef in 1780 deze inscriptie onder een gravure, getiteld "Glad Day".

De gelijknamige songs van Martland zijn een weerspiegeling op de Britse maatschappij en wat daarvan is geworden gedurende de laatste tien jaar. Hebzucht, eigenbelang, gebrek aan betrokkenheid met een groeiend aantal armen, een nieuw en walgelijk patriotisme en een sterke verrechtsing zijn volgens Martland karakteristiek voor het Engeland van Margaret Thatcher.

In de muziek ontbreekt volgens hem momenteel ook elk moreel engagement en het is naar zijn idee essentieel dat de muziek zich weer krachtig gaat verzetten. Muziek moet, als het enige betekenis wil behouden, het hoofd bieden aan de morele conflicten en tegenstellingen binnen de maatschappij. Martland noemt dit een sociale verplichting voor elke artiest.

De kwaliteit van muziek is om te troosten, te verzoenen en hoop te wekken.

Glad Day werd gecomponeerd voor het Asko Ensemble in opdracht van het Fonds voor de Scheppende Toonkunst. De teksten van de drie songs werden geschreven door Stevan Keane.

Glad Day *drie liederen op teksten van Stevan Keane*

1. *The Festival of Britain*

*'A wonderful and terrible thing
is committed in this land'
(Jeremiah: V Vs 30)*

Underneath the concert halls
the teenagers and deadbeats,
are lying down the cardboard
the carpets made of concrete
rub their hands and stamp their feet
too tired to sleep too poor to eat

deep inside the concert halls
the bankers and landlords meet
their credit cards buy certain calls
they clap their hands they stamp their feet
who cares who's living on the street

the festival of britain
private practise public waste
goodbye to the welfare state
the festival of britain

the economy of enterprise
through brutal men in suits of blue
says greed is good and other lies
so what they like to let them do
they'll die for want of what is true
we are many they are few

the festival of britain
private practise public waste
the festival of britain
goodbye to the welfare state
the festival of britain
nothing left to celebrate
a fascist state with a womans face
the festival of britain

NB Lessons for survival
Don't be a victim don't be disturbed don't be a deviant don't say
a word don't be unhealthy don't grow old don't lose your money don't
have a soul live to the right spit on the wrong heed the words
of Thatcher's favorite song....

2. Sacrifice

I vow to thee my country all earthly things above
Entire and whole and perfect the service of my love

She sings this as she runs her
Broken fingers through her hair

She survives on the promise
Of living in care

Still she asks as she remembers
Better days gone by

Where shall I lay me down to rest?
Where shall I go to die?

I am not another martyr
I have no sense of place

Some things are not for the likes of me
I have learned my place

My children have been taken
I think it's for the best

There is always a price to pay
Each day another test

From her shelter in the carpark
She hears the church bells ring

For god at least feels quite at home
Where she can go to sing.

3. *The World is in Heaven*

When every moment is stolen
These days have no life of their own,
There is no time like the present
The lights are on but nobody's home;

This is no season for lovers
Use the TV or the telephone,
So much for safety in numbers
Stay home, stay alive, stay alone;

These are the days when no more is expected
These are the days Mammon anticipated
These are the days when the gauntlet is run
But the singing will never be done

for, as ever,
Chorus;
The World is in Heaven, Heaven's in the World (repeat)

The blue horizon may be broken
But the birds still sing in the fields,
New days are always in ascension
Brave hearts must never yield;

for, as ever,
The World is in Heaven, Heaven's in the World etc.

Recent research by Centrepont Soho (London) indicates that there are fifty thousand young homeless people in London.

In the words of one, "Make sure you tell them what it's like.
Make sure you tell them this is what Thatcher's Britain has done to young people".

Steve Martland and Stevan Keane, 1988.

Simon Bainbridge

Simon Bainbridge werd op 30 augustus 1952 in Londen geboren. Hij studeerde klarinet aan het Royal College of Music, waar hij later ook compositie studeerde bij John Lambert. Via Oliver Knussen kwam Bainbridge in 1973 in Tanglewood terecht, waar hij lessen volgde bij Gunther Schuller. Sindsdien keert hij regelmatig naar de Verenigde Staten terug.

In een interview met Paul Griffiths stelt Bainbridge dat hij aanvankelijk sterk werd beïnvloed door de *minimal music* van onder meer Steve Reich, hoewel hij de harmonische mogelijkheden van procesmuziek allengs te beperkt achtte. De laatste jaren zegt hij de technieken makkelijker te kunnen aanwenden voor zijn eigen ideeën: niet voor de details, waar hij de voorkeur geeft aan een zekere mate van flexibiliteit, maar veeleer als contrôle over de meer grootschalige structuur van zijn composities.

Stukken van zijn hand zijn onder meer het *Viola Concerto* (1978), *Voicing* (1983) en *Fantasia for Double Orchestra* (1983/1984). Zijn werk wordt uitgegeven bij United Music Publishers in Londen.

Metamorphosis

kamerconcert voor 13 musici

voor fluit, hobo, klarinet, hoorn, trompet, trombone, slagwerk, piano, twee violen, altviool, cello en contrabas.

Dit werk is opgebouwd uit twee lagen, door Bainbridge omschreven als voor- en achtergrondmuziek, die zich in de loop van het stuk tegelijkertijd transformeren. Voor de achtergrond componeerde Bainbridge muziek die zich beperkt tot een hechte structuur van voortdurend wisselende instrumentatie en dichtheid. De muziek hiervoor is verdeeld in zes gelijke cycli die een proces van ritmische ontwikkeling en geleidelijke versnelling ondergaan. Uit deze verticale blokken komt de "voorgond-muziek" voort. Hier heeft Bainbridge zich geconcentreerd op een proces van horizontale, melodische en polyfone ontwikkeling die soms zelfs de achtergrond-muziek opslokt, waardoor een complete metamorfose van de oorspronkelijke klankwereld plaatsvindt. De cyclische achtergrondmuziek en de metrisch corresponderende, maar onafhankelijke melodieën op de voorgond worden omsloten door een introductie en een coda.

De compositie is opgedragen ter nagedachtenis aan de jazzmusicus Gil Evans. Vooral diens prachtige arrangementen voor Miles Davis vormden een uitgangspunt voor het nieuwe stuk van Simon Bainbridge, dat werd geschreven voor het Asko Ensemble in opdracht van het Holland Festival en het Aldeburgh Festival.

Oliver Knussen

Oliver Knussen werd op 12 juni 1952 geboren in Glasgow, maar groeide op in Londen. Op zesjarige leeftijd begon Knussen met componeren, terwijl hij privé-lessen kreeg van John Lambert. Als in 1967 het London Symphony Orchestra onder leiding van de dan vijftien jaar oude Olly diens eerste symfonie uitvoert, trekt dit uiteraard veel aandacht. Volgens Knussen klinkt dit werk als een "tonale" Amerikaanse symfonie, geschreven door een Rus, bekend met het werk van Benjamin Britten, hoewel in feite de eerste drie delen werden gecomponeerd gebruikmakend van uiteenlopende twaalftoons-procedures.

In 1970 ontving Knussen een eerste beurs om te studeren bij Gunther Schuller in Tanglewood en sindsdien was hij geruime tijd, eerst als student en later als docent, in de Verenigde Staten werkzaam. Sinds 1975 woont hij in Engeland, waar hij algemeen als één van de meest succesvolle componisten van zijn generatie wordt beschouwd. Zijn derde symfonie (1973/1979) beleefde meer dan 40 uitvoeringen over de gehele wereld.

Knussens eerste opera *Where the Wild Things are*, geschreven in samenwerking met Maurice Sendak, beleefde zijn première in de Brusselse Muntschouwburg in 1980. Het vorig seizoen werd deze "fantasie-opera", in het Nederlands vertaald onder de titel *Max en de Maximonsters*, in een productie van de Nederlandse Opera met veel succes door het Asko Ensemble uitgevoerd. Vooral kinderen genoten van de

levensgrote monsters op het toneel en de avonturen van het stoute jongetje Max, gezongen door Thea van der Putten. Een tweede opera *Higglety Pigglety Pop!* voltooide Knussen voor de Glyndebourne Opera in 1985.

Knussen trad als gast-dirigent op in vele plaatsen ter wereld, in Engeland onder meer bij het London Sinfonietta, het BBC Philharmonic en het BBC Symphony Orchestra, in de Verenigde Staten bij het New York Philharmonic en het Boston Symphony Orchestra, in Europa bij de symfonie-orkesten van de Deense en Beierse omroep, in Japan bij het Music Today Festival en in Australië bij het Melbourne Summer Music Festival. Met het London Sinfonietta maakte hij vorig jaar een tournee door de Sovjet Unie. Knussen is artistiek directeur van het Aldeburgh Festival. In 1985 werkte hij voor het eerst met het Asko Ensemble.

Knussen werd sterk beïnvloed door Amerikaanse muziek, met name door het werk van Elliott Carter. In een interview met Paul Griffiths zegt Knussen dat hij van Carters muziek leerde de grote vorm van een stuk en een helder gedefinieerd vocabulaire van te voren te bepalen (en daaraan dan ook vast te houden). Zodra deze zijn vastgelegd, kan men in elke (voor dat moment benodigde) mate van restrictie of vrijheid componeren. Knussen zegt zich nooit bewust langer dan noodzakelijk tot een bepaald type grammatica te hebben beperkt. Hij vindt dat elk werk zijn eigen regels als

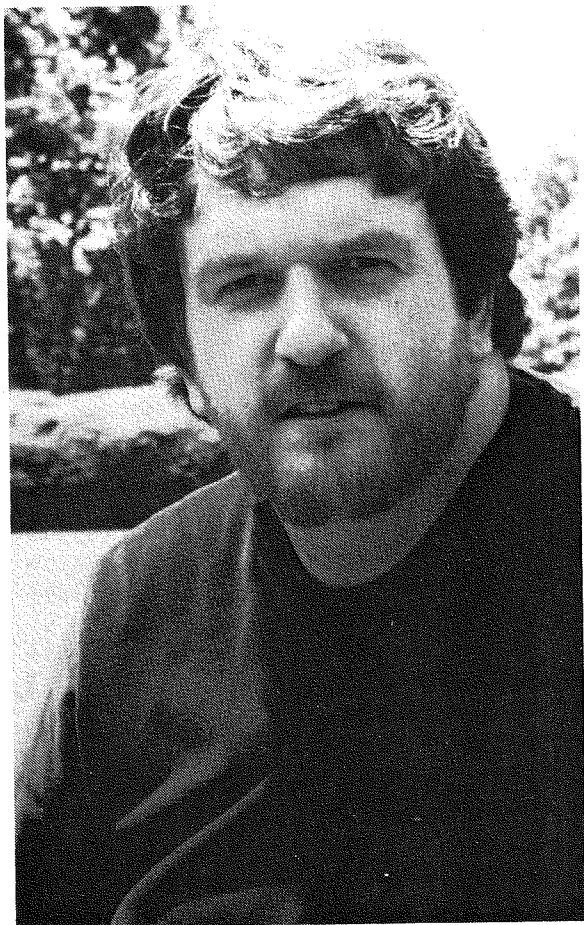
het ware moet bepalen. Bij het componeren heeft hij de klank van een bepaald moment (zoals bij een foto) in zijn hoofd. Dat kunnen een paar accoorden zijn, een melodische lijn of een bepaalde polyfone structuur, overigens altijd met een bepaalde instrumentale kleur. Knussen zegt zich niet toonhoogte te kunnen voorstellen, los van het timbre van die toon. Vervolgens werkt hij dan de achtergronden van een dergelijk idee uit, waaruit de rest van het werk voortvloeit.

Coursing

voor fluit, hobo, besklarinet, fagot, hoorn, D-trompet, trombone, slagwerk, piano, twee violen, altviool, cello en contrabas

Deze compositie wordt omschreven als een "etude" voor kamerorkest. De titel van het werk moet plotselinge energie, vloeibaarheid en grote snelheid uitdrukken. Voor deze compositie vormden de stroomversnellingen van de Niagara Falls een belangrijke bron van inspiratie. Meer in het bijzonder werd de componist gefascineerd door de kolossale ingehouden kracht van het water, de gladheid van het oppervlak ten spijt, voordat het naar beneden stort. *Coursing* begint met een lange unisono-melodie waarvan de uitvoering nogal wat virtuoos ensemblespel

vereist. Deze melodie verschijnt gedurende het werk in talrijke gedaantes en is in zekere zin aldoor aanwezig. Alle voorkomende harmonische elementen en tempi zijn aan de aanvangsmelodie verwant. *Coursing* werd opgedragen aan Elliott Carter en werd al eerder door het Asko Ensemble uitgevoerd in april 1985 (onder meer in de C-serie van het Concertgebouworkest) in een programma dat verder allerlei werk van Elliott Carter bevatte.

Colin Matthews

Colin Matthews werd in Londen geboren in 1946. Hij studeerde klassieke talen en later compositie bij Arnold Whittal en Nicholas Maw. Aan de Universiteit van Sussex promoveerde hij op een proefschrift over Gustav Mahler, voortvloeiend uit een jarenlange samenwerking met Deryck Cooke bij de voorbereiding van een speelklare partituur van Mahlers Tiende Symfonie. In dezelfde periode werkte Matthews in Aldeburgh nauw samen met Benjamin Britten en Imogen Holst.

Mahler was vanzelfsprekend van invloed op het werk van Matthews. In dat verband noemt hij ook Engelse componisten als Birtwistle en Maxwell Davies, Skriabin en Alban Berg. In een interview met Paul Griffiths zegt Matthews serieel te werken. In *Night's Mask* (1984) vormden bijvoorbeeld twee reeksen het uitgangspunt bij het componeren. Deze bleken zo goed met elkaar te combineren te zijn dat alles vrijwel onmiddellijk paste, maar, zo stelt hij, als dat niet het geval was geweest, had hij geen enkel probleem gehad veranderingen aan te brengen. Compositie-techniek mag naar zijn oordeel niet al te zeer hoorbaar of bindend zijn.

Matthews schreef verschillende werken voor orkest, onder meer de *Sonata no. 4* (1975), waarvoor hij een prijs van het Scottish National Orchestra ontving. Matthews werkt op het moment aan een nieuw orkestwerk voor het Royal Opera House Orchestra.

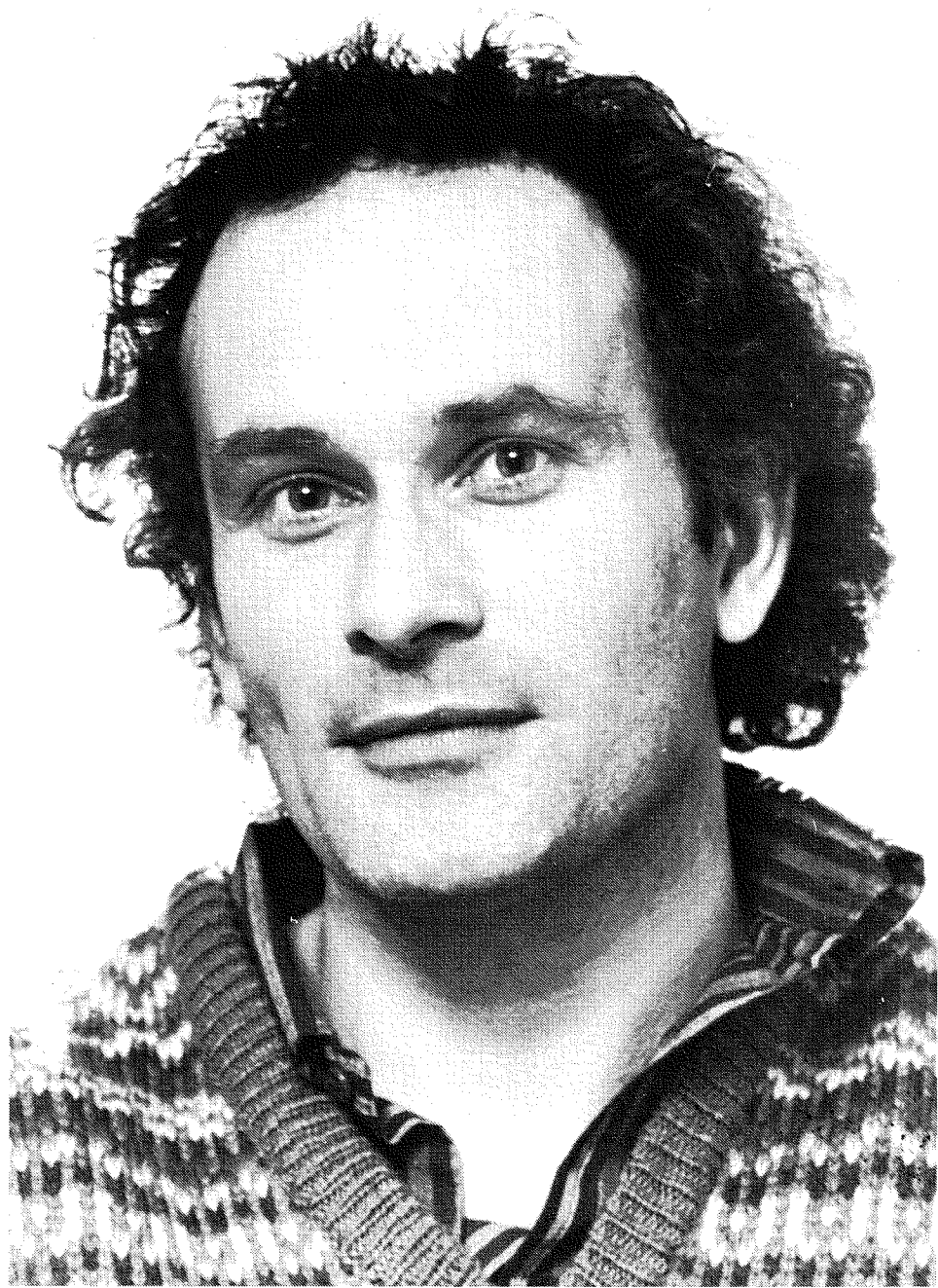
Deze maand gaat Matthews' *Two Part Invention* en *The Great Journey* voor bariton en kamermuziek-ensemble in première bij Music Projects London.

Suns Dance

voor piccolo, hobo, basklarinet, contrafagot, hoorn, twee violen, altviool, cello en contrabas

Suns Dance is de levendige tegenhanger van *Night's Mask* (1984), voor sopraan en zeven instrumenten. Deze compositie heeft een over het algemeen zeer langzaam tempo dat door twee episodes in een sneller tempo worden onderbroken. Energie en een hoog tempo vormden daarentegen het uitgangspunt van *Suns Dance*. Binnen een formeel schema van continue variatie (met weinig herhaling) vindt er een afwisseling plaats van uitgebreide tutti-gedeelten en concertante soli, bijvoorbeeld voor contrafagot, hobo, hoorn en altviool in de eerste helft van het stuk en voor piccolo en contrabas vlak voor de coda.

Suns Dance werd geschreven in opdracht van het London Sinfonietta, daarvoor gesubsidieerd door het Arts Council of Great Britain en opgedragen aan Donald Mitchell. De eerste uitvoering van de compositie vond plaats in Londen op 30 oktober 1985 onder leiding van Oliver Knussen.

Richard Bernas

Richard Bernas is geboren in New York en studeerde muziekinterpretatie aan de universiteit van York. Hij woont tegenwoordig in Londen.

Hij werkte als pianist en slagwerker samen met componisten als Cage en Stockhausen. Bernas studeerde directie onder Witold Rowicki (Warschau) en Franco Ferrara (Siena). Van 1976 tot 1980 was hij als dirigent verbonden aan het Saltarello Koor, waarbij hij in de repertoirekeuze dikwijls pre-klassieke en eigentijdse composities naast elkaar ten gehore bracht.

Van 1979 tot 1982 was hij als dirigent verbonden aan de universiteit van Sussex. Hij assisteerde tevens Sir Charles Mackerras in een aantal projecten, waaronder de nieuwe productie van *Alceste* door de Royal Opera House. In 1979 richtte hij Music Projects/London op, een ensemble dat zich specialiseert in de uitvoering van hedendaagse mu-

ziek. Hij werkte samen met Luigi Nono, Arvo Pärt, Iannis Xenakis en het merendeel van de jonge garde Engelse componisten.

Hij maakte zijn operadebuut in 1984 in Lyon met de directie van *Medea* van Gavin Bryers en Robert Wilson. Deze productie werd later herhaald in de Opéra van Parijs. Vorig jaar dirigeerde hij de Engelse première van Wolfgang Rihm's opera *Jakob Lenz* tijdens het Almeida Festival. Hij was de afgelopen jaren als dirigent verbonden aan de Scottish Chamber Orchestra, Edinburgh Festival, L'Itineraire, Centre Pompidou, Scottish National Orchestra, Musica Nova en het Aldeburgh Festival.

Onlangs dirigeerde hij *Pursuit* van Colin Matthew bij Covent Garden en *Death in Venice* van Benjamin Britten bij de Scottish Opera.

Sarah Jane Morris

Sarah Jane Morris studeerde aan de Central School of Speech and Drama. Zij speelde onder meer Mutter Courage en Francis Farmer in Hollywood Babylon. Tijdens het Edinburgh Festival trad zij regelmatig op als zangeres en actrice met haar eigen groep, the Toucan Theatre Company.

Sarah Jane Morris zong met de Annie Whitehead Band op vele belangrijke jazz-festivals en met de bigband The Happy End toerde zij geruime tijd door Engeland. Zij zong gedurende een jaar in The Communards en veroverde wereldwijd een eerste plaats op de hitpa-

rades met het nummer *Don't leave me this way*. Met The Communards maakte zij tournees door Engeland, Europa en de Verenigde Staten.

Recentelijk trad Sarah Jane Morris op als actrice in *The Sleep* en speelde zij de rol van Samantha in een nieuwe vijfdelige productie van de BBC-televisie, getiteld *Thin Air*. Zij verleende onlangs haar medewerking aan een documentaire van de BBC over Steve Martland en werkt momenteel aan haar eerste solo-lp.

Asko Ensemble

Het Asko Ensemble is een groep musici die zich uitsluitend richt op uitvoering van muziek uit de twintigste eeuw. Vooral de allernieuwste ontwikkelingen op het gebied van de hedendaagse muziek hebben de aandacht van dit ensemble, dat daarbij samenwerkt met dirigenten als Denis Cohen, Cliff Crego, Péter Eötvös, Oliver Knussen, David Porcelijn, Arturo Tamayo en Lucas Vis. De programma's van het Asko Ensemble hebben een projectmatig karakter en zijn in principe thematisch van opzet. Zo kwamen in de afgelopen jaren projecten tot stand rond het werk van Elliott Carter, Iannis Xenakis en Edgar Varèse.

Het Asko Ensemble ging in het afgelopen seizoen een samenwerkingsverband aan met het Schönberg Ensemble, de Slagwerkgroep Den Haag en het Nederlands Kamerkoor. Uitgevoerd werden onder meer Messiaans *Des Canyons aux Etoiles* en *Et Expecto Resurrectionem Mortuorum* onder leiding van Reinbert de Leeuw. In maart werd in het kader van deze serie een viertal concerten gegeven onder leiding van Péter Eötvös met composities van Crego, Carter en Lachenmann.

In november 1987 speelde het Asko Ensemble de zevendelige cyclus *Carceri d'Invenzione* van de Engelse componist Brian Ferneyhough. Voorts werden er het afgelopen jaar concerten gegeven in Hongarije, Frankrijk en Engeland. Voor juli staat een tweetal concerten in Finland op het programma.

De Stichting ASKO bestaat in oktober aanstaande 20 jaar en in het kader daarvan worden door de componisten Jan Vriend, Klas Torstensson en Theo Verbey nieuwe stukken geschreven speciaal voor het Asko Ensemble. Voorts zal het ensemble in januari 1989 *Michaels Reise um die Erde* uitvoeren van Karlheinz Stockhausen en in april van dat jaar een nieuw werk dat Iannis Xenakis voor de basklarinettist Harry Sparnaay en het Asko Ensemble componeert.

tekst, vertaling en redactie: Willem Hering

citaten zijn afkomstig uit *New sounds, new personalities; British composers of the 1980s in conversation with Paul Griffiths*. Uitgegeven in 1985 door Faber Music Ltd (Londen).

Asko Ensemble

Leonore Pameijer: fluit/altfluit/piccolo

Marieke Schut: hobo

Harmen de Boer: bes-klarinet/es-klarinet/basklarinet

Harry Sparnaay: basklarinet

Margreet Bongers: fagot

Paul Schumpp: contrafagot

Gerbrand Westveen: saxofoon

Steve Sterling: hoorn

Louise Schepel: hoorn

Hendrik Jan Lindhout: trompet

Toon van Ulsen: trombone

Peppie Wiersma: slagwerk

Hans van der Meer: drums

Niek de Vente: piano/celesta/synthesizer

Ernestine Stoop: harp

Jan Erik van Regteren Altena: viool

Erik Kromhout: viool/altviool

Rena Scholtens: viool/altviool

Esther Apituley: altviool

Taco Kooistra: cello

Pieter Smithuysen: contrabas

Gidius Noordman: techniek

Robert Saxton

Robert Saxton was born in London on October 8th 1953. He had been exchanging ideas with Benjamin Britten on composing since the age of nine, and had already written his first opera (about Cinderella) when he was twelve. He started studying composing in 1970 with Elizabeth Lutyens and later with Robin Holloway (in Cambridge) and Robert Sherlaw Johnson (in Oxford). Saxton furthermore attended Luciano Berio's classes. In 1975, he won the first prize in the Gaudeamus musicweek for *What does the song hope for?* (1974).

When Saxton made his debut with the *Ritornelli and Intermezzi* (1972) for piano, his flowing, decorative patterns became distinctive for his work in the seventies. It seemed that his style was not 'typically British', but seemed to be more influenced by the French avant-garde, Boulez in particular.

Saxton himself claims to be highly interested in the way in which American composer Elliott Carter expressed the big lines in his music. Carter was therefore of great influence on Saxton's work.

In the mean time, Saxton seems to have found his own style. This is especially characterized by the harmonious development with an incorporated attention for musical colour. Recently, Saxton among others, composed a chamber symphony with the sub-title *The Circles of Light* (1985/1986) an orchestra piece titled *In the Beginning*

(1987) and a piece for double choir *I will awake the Dawn* (1986/1987). At the moment, Saxton is working on a copper quintet and on a composition for the English Chamber Orchestra. His work is published by Chester Music.

The Sentinel of the Rainbow

For flute/piccolo/alto-flute, bes-clarinet/es-clarinet/base-clarinet, percussion, violin/alto-violin, cello, piano

The title of this particular piece refers to Heimdall, a character from Teutonic mythology. He was the god of Light and guardian of the gods in Valhalla. He guarded Bifröst, the Rainbow, the bridge connecting the human residence and that of the gods. He was capable of seeing as well during the night as during the day and owned a trumpet that could be heard all over the world.

The Sentinel of the Rainbow starts with a high note in a certain rhythmic figure, which will play an important role throughout the piece (in diminution and augmentation). Slowly, a rising, accelerating melodious movement develops from this, which is then abruptly broken off. The entire piece is characterized by a sequence of such non-symmetrical bows of tension. Towards the end, the beginning of the piece returns, reflecting Heimdall's role as a symbol of all that is born anew.

The Sentinel of the Rainbow was composed for the Fires of London and was first performed by them on October 24th

1984. The assignment was brought about through a subsidy from the Arts Council of Great-Britain.

Steve Martland

Steve Martland was born in 1959 in Liverpool, where he read Music at the university until 1981. The Mendelssohn Scholarship enabled him in 1982 to study with Louis Andriessen at the Royal Conservatory in The Hague, where he graduated in 1985. Martland also studied at the Berkshire Music Centre in Tanglewood with Gunther Schuller.

Martland prefers to work outside the classical music tradition. He composed, among others, *Shoulder to Shoulder* for the orchestra De Volharding, *Remix* for the Maarten Altena Octet and *Drill* for the pianists Gerard Bouwhuis and Cees van Zeeland. In Britain, Martland worked, among others, with the band Test Department on a multi-media project for BBC television. His large-scale composition *Babi Yar* was first performed in 1985 by the Royal Liverpool Philharmonic and the St. Louis Symphony Orchestra.

Martland's work is published by Schott.

Glad Day

For singers, flute, base-clarinet, saxophone, horn, trumpet, trombone, synthesizer, percussion and drums, 2 violins, alto-violin, cello and base-guitar.

"Albion rose from where he'd laboured at the Mill with Slaves / Giving himself for the Nations he danced the dance of Eternal Death". William Blake wrote this inscription under an engraving titled "Glad Day", in 1780.

Songs of the same name by Martland are a reflection on British society and what has become of it during the past ten years. Greed, self-interest, lack of involvement and the growing number of poor, a new and disgusting patriotism and an increasingly strong inclination towards the right, are, according to Martland, characteristic for Margaret Thatcher's Britain.

According to him, all moral involvement is lacking in music and it is essential in his view, for music to start opposing strongly again. If it wants to signify anything at all, music should stand up to the moral conflicts and contrasts within society. Martland claims that this is every artist's social duty. The great quality of music is to comfort, to reconcile and to give hope

Glad Day was composed for the Asko Ensemble in assignment of the Foundation for Creative Arts. The texts of the three songs were written by Steven Keane.

Metamorphosis

chamberconcerto for 13 musicians

For flute, hobo, clarinet, bassoon, horn, trumpet, trombone, percussion, piano, two violins, alto-violin, cello and double-base.

This work has been constructed from two sections, described by Bainbridge as fore- and background-music, which simultaneously transform during the course of the work. For the background, Bainbridge composed music which restrains itself to a tight structure of ever-changing instrumentation and density. The music has therefore been divided into six equal cycles, each undergoing a process of rhythmic development and gradual acceleration. From these vertical units, the 'foreground-music' develops. Here, Bainbridge concentrated on a process of horizontal, melodious and polyphonic developments which even, at times, absorb the background-music so that a complete metamorphosis of the original sound-environment takes place. The cyclic background-music and the metrically corresponding, but self-sufficient melodies in the foreground, are enveloped by an introduction and a coda.

The composition is dedicated to the commemoration of the jazz-musician Gil Evans. Especially his beautiful arrangements for Miles Davis have provided a starting point for Simon Bainbridge's new piece which was written for the Asko Ensemble as commissioned by the Holland Festival and the Aldeburgh Festival

Simon Bainbridge

Simon Bainbridge was born in London on August 30th, 1952. He studied clarinet at the Royal College of Music, where he later also studied composing

with John Lambert. Through Oliver Knussen, Bainbridge ended up in Tanglemwood in 1973, where he attended Gunther Schuller's classes. He has been going back to the United States regularly ever since.

In an interview with Paul Griffiths, Bainbridge states that initially, he was strongly influenced by *minimal music* by, among others, Steve Reich, although he gradually came to consider the harmonious possibilities of process-music too restricting. The past few years he claims that the techniques have been easier to adapt to his own ideas: not because of details in which he prefers a certain flexibility, but more so as a sort of check on the more large-scale structure of his compositions.

Pieces by his hand include the *Viola Concerto* (1978), *Voicing* (1983) and *Fantasia for Double Orchestra* (1983/1984). His work is published by United Music Publishers in London.

Coursing

For flute, hobo, bes-clarinet, bassoon, horn, D-trumpet, trombone, percussion, piano, two violins, alto-violin, cello and double-base.

This composition is described as an 'etude' for chamber orchestra. The title of the piece had to express sudden energy, fluidity and enormous speed. The Niagara Falls rapids were an important source for this composition. The composer was particularly fascinated by the tremendous preserved

strength of the water, in spite of its surface's smoothness, right before it crashes down. *Coursing* starts with a long, unisone-melody, which performance asks for quite some masterly ensemble-play. This melody appears in a variety of guises throughout the piece and therefore seems to be continuously present. All occurring harmonious elements and time are related to the starting melody.

Coursing was dedicated to Elliott Carter and has been performed earlier by the Asko ensemble in April 1985 (in the Concertgebouw C-series for example), in a programme including other pieces by Elliott Carter.

Colin Matthews

Colin Matthews was born in London in 1946. He studied classical languages and later on composing with Arnold Whittall and Nicholas Maw. He graduated at the University of Sussex on a dissertation on Gustav Mahler, resulting from a long-standing cooperation with Deryck Cooke on the preparation for a ready-to-play score for Mahler's Tenth Symphony. In the same period, Matthews worked closely together with Benjamin Britten and Imogen Holst.

Clearly, Mahler has greatly influenced Matthew's work. In this respect he also mentions British composers like Birtwistle and Maxwell Davies, Scriabin and Alban Berg. In an interview he had with Paul Griffiths Matthews claims working serially. In *Night's Mask* (1984), for example, two sequences

formed the starting point for the composition. These appeared to combine so well, that everything seemed to fit almost immediately, but, he claims, should this not have been the case, he would not have had any difficulties making changes in it. Composition technique should not, in his view, be too audible or binding.

Matthews wrote a variety of pieces for orchestra, among others *Sonata no. 4* (1975), for which he was awarded a prize by the Scottish National Orchestra. At the moment, Matthews is working on an orchestra piece for the Royal Opera House Orchestra. This month, Matthews's *Two Part Invention* and *The Great Journey* for baritone and chamber music-ensemble went into premiere at Music Projects London.

Suns Dance

For piccolo, hobo, base-clarinete, double-bassoon, horn, two violins, alto-violin, cello and double-base.

Suns Dance is the lively counter-part of one of the compositions which had been written earlier, titled *Night's Mask* (1984), for soprano and seven instruments. This composition is generally in very slow time, interrupted by two episodes in faster time. Energy and fast time have, on the other hand, been the starting point for *Suns Dance*. Within a formal framework of continuous variation (with little repetition) an alternation of extensive tutti-parts and concerting-solo's takes place for, for instance, double-bassoon, hobo, horn,

and alto-violin in the first half of the piece and for piccolo and double-base right before the coda.

Suns Dance was written in assignment of the London Symphonietta which was subsidized by the Arts Council of Great-Britain and dedicated to Donald Mitchell. The first performance of the composition took place in London on October 30th, 1985 under the direction of Oliver Knussen.

Richard Bernas

Richard Bernas was born in New York City and read music at York University: he has since lived in London. Having collaborated as a pianist and percussionist with composers like Cage and Stockhausen, he studied conducting with Witold Rowicki (Warsaw) and Franco Ferrara (Siena). From 1976 to 1980 he conducted the Saltarello Choir, often juxtaposing pre-classical and contemporary scores, and from 1979 to 1982 he was conductor-in-residence at Sussex University. He also assisted Sir Charles Mackerras on a number of projects, including the Royal Opera House new production of Gluck's *Alceste*. In 1978 he founded Music Projects/London, an ensemble specializing in contemporary scores, together with whom he has collaborated with such diverse composers as Pascal Dusapin, Luigi Nono, Arvo Pärt, Iannis Xenakis and the majority of younger British composers.

He made his operatic debut at Lyon in 1984, conducting *Medea* by Gavin

Bryars and Robert Wilson, and later repeated it at the Paris Opera. Last year he conducted the UK premiere of Rihm's opera *Jakob Lenz* for the Almeida Festival. His conducting career has continued to expand in recent years with engagements with the Scottish Chamber Orchestra/Edinburgh Festival, L'Itinaeraire/ Pompidou Centre Paris, The Scottish National Orchestra/Musica Nova and at the Albeburgh Festival. Recent debuts include The Royal Ballet, Covent Garden (*Persuit* by Colin Matthews and Ashley Page) and Scottish Opera (*Death in Venice* by Benjamin Britten).

Sarah Jane Morris

Sarah Jane Morris studied at the Central School of Speech and Drama. Among others, she played Bertold Brecht's *Mother Courage* and Francis Farmer in *Hollywood Babylon*. During the Edinburgh Festival, she regularly performed as a singer and actress with her own troupe, the Toucan Theatre Company.

Sarah Jane Morris performed with the Annie Whitehead Band on many important jazz-festivals and she was on tour for quite some time in Great-Britain with the bigband The Happy End. She was singing with The Communards for a year and world-wide achieved a number-one place in the charts with *Don't leave me this way*. She went on tour with The Communards in Great-Britain, Europe and the United States.

Recently, Sarah Jane Morris per-

formed as an actress in *The Sleep* and played the part of Samantha in a new production for BBC-television, titled *Thin Air*. Not long ago she helped producing a BBC documentary on Steve Martland and at the moment works on her first solo-album.

Asko Ensemble

The Asko Ensemble is a group of musicians who solely direct themselves towards performing music from the twentieth-century. Especially the newest developments in the field of present-day music have this ensemble's attention, which works together with conductors like Dennis Cohen, Cliff Crego, Peter Eötvös, Oliver Knussen, David Porcelijn, Arturo Tamayo and Lucas Vis. The Asko Ensemble's programmes have a project-like quality and are principally thematical in set-up. In this way, projects have been established the past few years around works by Elliott Carter, Iannis Xenakis and Edgar Varèse.

Last season, the Asko Ensemble started a cooperation with the Schönberg Ensemble, The Percussiongroup The Hague and the Dutch Chamberchoir. *Des Canyons aux Etoiles* and *Et Exspecto Resurrectionem Mortuorum* were performed under direction of Reinbert de Leeuw. In connection with this series, four concerts were given under direction of Peter Eötvös in March, with compositions by Crego, Carter and Lachenmann.

In November 1987, the Asko Ensemble

played the cycle in seven parts *Carceri d'Invenzione* by the British composer Brian Ferneyhough.

Furthermore, concerts have been given the past year in Hungary, France and Great-Britain. Two concerts have been scheduled in Finland in July.

Oliver Knussen

Oliver Knussen was born in Glasgow on June 12th, 1952 but grew up in London. At the age of six, Knussen started composing while at the same time receiving private tuition by John Lambert. When the London Symphony Orchestra performed his first symphony in 1967, under direction of the by that time fifteen year old Olly, this obviously attracted a lot of attention. According to Knussen, this piece sounds like a 'tonal' American symphony, written by a Russian who is familiar with works by Benjamin Britten, whereas the first three parts have in fact been composed using divergent twelve-tone procedures.

Knussen's first opera *Where the Wild Things Are*, written in collaboration with Maurice Sendak, had its premiere in the Munt Theatre in Brussels in 1980. This 'fantasy opera' was translated into Dutch last year under the title of *Max en de Maximons*, in a production of the Dutch Opera and successfully performed by the Asko Ensemble. Especially children were thrilled by the life-size monsters on stage and the adventures of the little naughty boy Max, sung by Thea van der Putten. A second opera, *Higglety, Pigglety Pop!* was fin-

ished by Knussen for the Glyndebourne Opera in 1985.

Knussen has been greatly influenced by American music and by Elliott Carter's work in particular. Knussen claims never to have limited himself to a certain type of grammar. He believes that each piece has to determine its own rules as it were.

When he is composing, he pictures (as in a photograph) the sound of a particular moment in his mind. These might be a couple of chords, a melodious line or a certain structure always accompanied by a particular instrumental colour, however. Knussen claims that he is never able to imagine pitch without its timbre. Afterwards, he works out the background of such an idea, from which the remainder of the piece will automatically follow.

Knussen performed as guest-conductor in Great-Britain with the London Symphonietta, the BBC Philharmonic and the BBC Symphony Orchestra, in the United States with the New York Philharmonic and the Boston Symphony Orchestra, in Europe with orchestra's of the Danish and the Bavarian broadcasting company and in Japan with the Music Today Festival. He went on tour throughout the Soviet Union with the London Symphonietta. Knussen is artistic director of the Aldeburgh Festival. He worked for the first time with the Asko Ensemble in 1985.

Text and editing: Willem Hering

quotations have been taken from *New sounds, new personalities; British composers of the 1980's in conversation with Paul Griffiths*. Published in 1985 by Faber Music Ltd (London)

HOLLAND FESTIVAL WIJN

Evenals de afgelopen twee jaren is in samenwerking met Sopexa en het Comité Interprofessionnel des Vins du Côtes du Rhône te Avignon een speciale Holland Festival wijn geselecteerd.

De selectie is gemaakt door een deskundig proefpanel waarin onder meer Gerard Fagel van restaurant de Hoefslag, de general manager van American, Heinz Strobl, de directie van Sancerre en Robert Leenaers, auteur over wijnen, zitting hadden.

Voor de rode Côtes du Rhône is de keuze gevallen op 'Château Ruth' van G. Meffre in Gigondas. Importeur is Wijn Verlinden te Den Bosch.

De witte wijn is 'Petit Duc' van Père Anselme in Châteauneuf du Pape en wordt geïmporteerd door André Kerstens uit Tilburg.

Zoals gebruikelijk dragen de wijnen het etiket van het Holland Festival kunstenaarsaffiche. Dit affiche, tevens verkrijgbaar als zeefdruk in een gesigeneerde oplage van 125 exemplaren, werd voor 1988 ontworpen door Toon Verhoef.

De wijnen zullen tijdens het Holland Festival worden geschonken in diverse restaurants en theatercafés en zijn verkrijgbaar bij een aantal gespecialiseerde slijters.

SPONSORS

KLM Royal Dutch Airlines
AmericanExpress
PTT TelecommunicatieAmsterdam
Kodak Nederland
Avenue
de Volkskrant
Dommelsche Bierbrouwerij bv
American Hotel
F. van Lanschot Bankiers nv
Fiat Auto Nederland
ICE, Italiaans Instituut voor de
buitenlandse Handel;
Koninklijke Wessanen nv;

Reitsma & Wertheim,
overname adviseurs;
Drukkerijen Debussy Ellerman
Harms bv;
Mart. Spruyt bv., Amsterdam
Grafisch Centrum Amsterdam (GCA)
Van der Kroft, Advocaten te
Amsterdam
AT&T Nederland bv
Nauta en Haagen bv
Wordperfect Europe bv
Epson Business and
Information Centre bv
Golden Tulip Barbizon Palace

COLOFON

Bestuur:

F.A.Becht (voorzitter)
mr H.J. Jong (penning-
meester)
dr L.J.C.M. Le Blanc
dr L. Ginjaar
mr. G. Korthals Altes
drs A.C.H. Kuijpers
J. Muis
mr E.L.L. de Wilde

Directeur:

Adriaan 's-Gravesande

Adjunct-directeur:

Geert Dales

Juridische zaken:

Marcel de Zwaan

Programmering:

Marc Jonkers (dans)
Arthur Sonnen (theater)
Adriaan 's-Gravesande
Elmer Schönberger
(muziek)

Productieleiding:

Elza Heijman

Producers:

Joseé Voormans
Karin IJzermans

Productie-assistentie:

Sigi Giesler
Marty Meinardi
Marja Molenwijk
Just Smits
Gwenoële Trapman

Productie en programmering Off Holland:

Paula van Eijk
Roeland Hazendonk
Renee Jonker
Rob Klaasman
Monica van Steen
Sieuwert Verster

Publiciteit

Irene de Groot
Carla Hazewindus
Neil van der Linden
Marijke Orthel
Marc Welaert

Pers:

Babs van Overbeek
Anneke de Vries
Anne Wertheim

Sponsoring:

Jolanta Polomski

Secretariaat:

Tineke van Manen
Alma Netten
Jildou Straat
Isabelle Vermeij

Administratie:

Anny Brouwers
Anita van der Kroft

Huishouding:

Lies Bührmann-Indrisie

Grafisch Ontwerp:

Vincent van Baar
(Studio Dumbar)

Druk/Zetwerk:

BV Grafisch Centrum
Amsterdam (GCA)

Foto omslag:

Lex van Pieterse